

Nemzetközi konferencia a KSH szervezésében

Demográfiai változás, migrációs és munkaerő-piaci folyamatok Délkelet-Európában címmel tart nemzetközi konferenciát a SEEMIG partnerség vezetője, a KSH 2013. május 22-én. A plenáris ülésen Martin Kahanec (Central European University), Arland Thornton (University of Michigan), Köpeczi-Bócz Tamás (Corvinus Egyetem) tart előadást.

Délután workshop-okkal folytatódik a program, az alábbi témákban:

- Demográfia, migráció és munkaerő-piac – tényeken alapuló stratégiai tervezés helyi és országos szinteken
- Az elvándorlás hatása a demográfiai és munkaerő-piaci folyamatokra
- Az országos és európai migrációs statisztika reform-törekvései
- A munkaerő-piaci, migrációs és demográfiai adatok helyi szintű felhasználása

A pilot vizsgálat folytatódik

Előző hírlevelünk óta folyamatosan zajlik kísérleti jellegű elvándorló-kutatásunk. Ez év január-jában elindult az adatfelvétel, melynek során mintegy 30 000 háztartásban töltötték ki a KSH kérdőbiztosai a szokásos Munkaerő-felvétel kérdések mellett a SEEMIG projektben összeállított kérdéssort is. A kérdezés április elején zárult, jelenleg az adatfeldolgozás zajlik, így most még csupán néhány alapvető információ áll rendelkezésünkre a vizsgálat eredményességére vonatkozóan. Ennek alapján elmondható, hogy vizsgálatunk sikeres volt abban az értelemben, hogy a megkérdezettek nagy számú külföldön élőről tettek említést és közöltek olyan fontos és érdekes adatokat, mint a külföldre költözésük ideje, célja, az ország, ahol jelenleg élek. Mint arról az előző hírlevélben beszámoltunk, a megkeresett háztartásokból kivándorolt személyekről, valamint a háztartástagok külföldön élő testvéreiről gyűjtöttünk ilyen módon információkat. Úgy tűnik, elegendő értékelhető válasz érkezett ahhoz, hogy megfelelő statisztikai módszerekkel elemezve azokat megalapozott becslést tudjunk majd adni a külföldre költözött magyarok meghatározott körének számára és összetételére vonatkozóan. A kapott eredményeket a szükséges adatrendezési és súlyozási lépések után várhatóan július-augusztus folyamán fogjuk nyilvánosságra bocsájtani. Kevésbé egyértelmű a vizsgálat sikeressége ab-

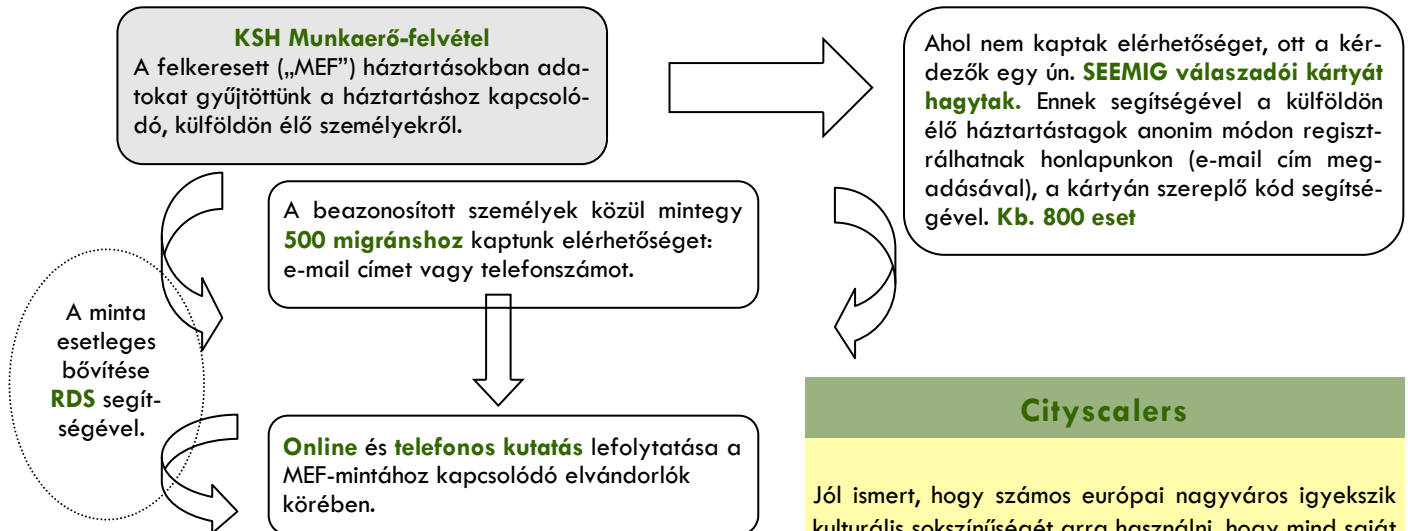
ból a szempontból, hogy vajon sikerült-e a kellő számú külföldön élőhöz elérhetőséget (e-mail címet, telefonszámot) gyűjtőnk ahhoz, hogy körükben közvetlen adatgyűjtést folytathassunk, és további részleteket tudjunk meg migrációs tapasztalataikról. Bár e tekintetben sem látunk még végleges adatokat, de arra számítunk, hogy valamivel több, mint 500 esetben áll majd rendelkezésünkre elérhetőség a közvetlen migráns felvételhez. A Munkaerő-felvétel során felkeresett háztartások többségében ugyanis készségesen elmondtak ugyan alapvető adatokat a külföldön élőkről, de nem volt meg a kellő bizalom ahhoz, hogy személyes elérhetőségi információkat is a kérdezőinek rendelkezésére bocsássonak. Ez annak ellenére történt így, hogy igyekeztünk minden eszközzel a kérdezők tudomására hozni, hogy az adatgyűjtésünk kizárólag statisztikai- és tudományos célú, és semmiféle módon nem áll szándékunkban a begyűjtött adatokat ettől eltérő módon felhasználni. Sokat **javulhat** azonban még **kutatásunk eredményessége** akkor, ha annak a mintegy 800 háztartásnak a tagjai, **akiknél ún. SEEMIG válaszadó kártyát hagytunk, ezt a kártyát valóban átadják külföldön élő ismerősüknek, aki a kártyán található kóddal regisztrálva szintén részt vesz a kutatásunkban.**

Jelenleg nagy erővel dolgozunk azon, hogy minél sikeresebben szólítsuk meg magukat a külföldre költözött személyeket. Számukra is igyekszünk majd világgossá tenni adatfelvételünk céljait, és

egy rövid, de érdekes kérdéssort állítunk össze, amelynek révén megoszthatják, és közös tudássá tehetik a külföldre költözésük során szerzett tapasztalataikat. A tervek szerint május végén kezdünk egy adatfelvétellel foglalkozó céggel együttműködésben e-mailen és telefonon keresztül kapcsolatba lépni a mintánkba került kivándorlókkal – miközben folyamatosan **várjuk a SEEMIG kártyával bejelentkező vizsgálati személyeket** is. Mivel még szokatlanul magas válaszadási hajlandóság mellett is kérdéses, hogy az elemzéseinkhez kellő számú válaszadó osztja-e meg velünk tapasztalatait, terveink között szerepel a minta tovább-bővítése is. Erre olyan módszert kellett választanunk, amely megőrzi a kiinduló mintánknak reprezentativitási tulajdonságait. A módszertani-statisztikai szakirodalom szerint erre az ún. Respondent Driven Sampling (magyarul Válaszadó-vezérelt mintavétel) nyújt lehetőséget. Ennél a módszerrel minden kérdezettet megkérünk arra, hogy segítsenek nekünk kapcsolatba lépni további migráns személyekkel. Amennyiben erre kellő hajlandóságot tapasztalunk a mintában, úgy vizsgálhatunk a nyár végétől egy újabb hullámmal folytatódhat és tovább pontosíthatjuk tudásunkat arról, hogy kik, miért és milyen tervekkel hagyták el Magyarországot.

Blaskó Zsuzsa, PhD
kutatásvezető
Népességtudományi Kutató Intézet

Az elvándorló kutatás mintája

Cityscalers

Jól ismert, hogy számos európai nagyváros igyekszik kulturális sokszínűségét arra használni, hogy mind saját országán belül, mind annak határain túl jobb gazdasági, kulturális és politikai helyzetbe hozza magát más városokkal szemben. A migránsok városi átalakulásban betöltött szerepe azonban sokszor mégsem elismert tényező.

A **Cityscalers** kutatás célja, hogy - egyrészt a migrációs szakirodalomra jellemző nemzetállami fogalmi keretektől kilépve, másrészt a különböző migráns csoportokat nem pusztán mint áldozatokat, de mint aktív cselekvőket is bemutatva - feltárja azokat a folyamatokat, amelyek során a különböző városi migráns csoportok hozzájárulhatnak és hozzájárulnak a városok megújulásához, azok globális térbeli pozicionálásához. Ezen folyamatokban rendkívüli jelentősége lehet a migránsok transznacionális kapcsolatainak. Ugyanakkor a különböző városok strukturálisan más lehetőségeket nyújtanak az ottlakóknak, és ez alapvetően határozza meg a migránsok lokális helyzetét.

Ennek megfelelően a kutatás többféle várost vizsgál: olyan európai nagyvárosokat, melyek gyakran globális városként aposztrofálják magukat (pl. Bécs, Berlin); olyanokat, melyeket sokszor Nyugat- és Kelet-Európa határvárosaként emlegetnek (pl. Bécs, Budapest), valamint olyanokat, melyek az elmúlt években nyerték el az Európa Kulturális Fővárosa címet (pl. Essen, Linz, Marseille, Pécs). A Cityscalers kutatás vezetője Prof. Dr. Ayse Caglar, a Bécsi Egyetem Kulturális és Szociális Antropológia Tanszékének egyetemi tanára.

A városkutatók a Bécsi Egyetem, a Közép-európai Egyetem, a Manchesteri Egyetem, valamint a berlini Metropolitan Program képviselői.

További információ:

www.cityscalers.wordpress.com

KSH Népszégtudományi Kutatóintézet

(balról jobbra) Orsolya, Zsuzsa, Boróka, Irén

A KSH Népszégtudományi Kutatóintézete (NKI) a SEEMIG-en belül két nagy projektrész végrehajtásáért felel (Adatrendszerek fejlesztése és Kommunikáció), valamint a projekt összes egyéb tevékenységében partnerként részt vesz. Az Adatrendszerek

fejlesztése témában Gödri Irén (NKI) és Gárdos Éva (KSH) kidolgoztak egy olyan egységes szempontrendszert, amely alapján a projektben résztvevő országok el tudják készíteni a saját adatrendszereik kritikai szemléletű leírását, bemutatását. Az ország tanulmányok feldolgozása jelenleg zajlik, és az ezekben található főbb következtetések alapján egy olyan összehasonlító tanulmány fog elkészülni, amely az egész délkelet-európai régió migrációs adatrendszereit mutatja be. A régiós tanulmány - amely hamarosan elérhető a projekt honlapján - az adatrendszerek fejlesztésére vonatkozó ajánlásokat is tartalmazni fog. A tanulmány készítésében a projekt két említett szakértője mellett Hárs Ágnes külső szakértő is részt vesz, munkájukat Bodacz-Nagy Boróka tudományos segédmunkatárs (NKI) segíti. Az NKI felügyeletével született meg az a módszertani útmutató, amelynek segítségével kísérleti jellegű adatfelvétel során gyűjtünk információkat Magyarországról és Szerbiából elvándoroltak körében. A magyarországi pilot-kutatás a KSH több osztályával együttműködésben zajlik. A kutatás vezetője Blaskó Zsuzsa (NKI), a kutatás tervezésében Gödri Irén (NKI), lebonyolításában Jamalia Natalie (KSH) tudományos segédmunkatárs is közreműködik. A projekt lebonyolításával kapcsolatos szervezési-adminisztratív feladatokat Sármásy Orsolya (NKI) látja el, aki a projekt kommunikációs tevékenységeit is koordinálja. Az NKI pénzügyi csoportja, Felföldi János és Hudjik Zita a projekt pénzügyeit felügyeli.

A magyarországi migrációs statisztika adminisztratív adatforrásai – lehetőségek és korlátok

Az uniós elvárás szerint a migrációs statisztika célja, hogy a tagállamokban megbízható, nemzetközileg összehasonlítható, a nemzetközi standardoknak megfelelő, aktuális migrációs adatokat állítson elő, és ezáltal megkönnyítse a politikai döntéshozást, valamint a nemzetközi összehasonlító elemzéseket.

Magyarországon a nemzetközi vándorlási statisztika – melyért felelős intézmény a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) – alapvetően adminisztratív adatforrásokra épül. Ezek közül a legfontosabbak a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (BÁH) idegenrendészeti nyilvántartásai, amelyek az országba érkező és itt tartózkodó külföldiek különböző csoportjairól – EGT állampolgárokról, harmadik országbeli állampolgárokról, menekültekről – tartalmaznak adatokat. Ezek alapján állítja elő a KSH a **be- és kivándorló külföldiek** (flow), valamint az **országban tartózkodó külföldiek** (stock) adatait. A másik fontos adminisztratív adatforrás a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának (KEK KH) személyiadat- és lakcímnnyilvántartása. Ez – bár a külföldiek jelentős részét is tartalmazza (kivéve a tartózkodási engedéllyel itt élő harmadik országbelieket) – elsősorban a **ki- és bevándorló magyar állampolgárok, a magyar állampolgárságot kaptak, valamint a menekültek** adatsoraihoz szolgáltat adatokat. E két elsődleges adatforrás mellett a KSH a NAV és az OEP adatbázisából is átvész adatokat: az adófizető, illetve a TAJ kártyával rendelkező külföldiekről.*

A felsorolt adminisztratív nyilvántartások nem statisztikai céllal készülnek. A

közigazgatási, idegenrendészeti eljárások keretében történő adatgyűjtésben csak másodlagos célt jelent az adatok statisztikai célra történő felhasználása. Ezért a migrációs statisztika szempontjából ezek az adatok korlátozott hozzáadékkal bírnak: csak a külföldiek legalapvetőbb jellemzőiről (nem, életkor, származási ország, állampolgárság, családi állapot) nyújtanak megfelelő minőségű információt, és a migrációkutatást szolgáló fontos adatok (iskolai végzettség, gazdasági aktivitás, foglalkozás) hiányosak vagy teljesen hiányoznak. Mivel az eljárások kimenetelét ezek az ismérvek nem befolyásolják, a kérelmekre, adatlapokra bejegyzett adatok egy részét egyáltalán nem (vagy csak hiányosan) rögzítik, vagy rögzítik ugyan, de nem szervezik adatállományba, vagy ha mégis, mivel hiányosak, nem dolgozzák fel azokat. Ezek az adatok tehát „elvesznek” a migrációs statisztika szempontjából.

A migrációs statisztika „gyengesége” abból is fakad, hogy az **adatgyűjtés összehangoltsága** az egyes intézmények között nem megoldott. Bár ugyanaz a külföldi személy egyszerre több adatbázisban is szerepel(het), az **adatbázisok között nincs kapcsolat** (átjárás), és az átfedések – mind a migránsok körét, mind a gyűjtött adatok körét tekintve – nehezen áttekinthetőek. A különböző **nyilvántartások közötti összhang hiánya**, valamint olykor az **adatgyűjtő intézmények/adatgazdák közötti együttműködés hiánya** is megnehezíti az adatok megfelelő felhasználását. Nehézséget jelent továbbá, hogy a nemzetközi migráció vonatkozásában az adatok minősége, megbízhatósága

mellett azok **hozzáférhetősége is általában problematikusabb**, mint a népesedési folyamatok egyéb területein. Sok esetben csak összevont adatok állnak a felhasználók rendelkezésére, korlátozva ezzel a tudományos vagy statisztikai célú feldolgozást. Ennek fő oka abban keresendő, hogy az egyes igazgatási területek nyilvántartási adatainak másodlagos hasznosítása adatvédelmi kockázatot jelent.

Az országba érkező és itt tartózkodó külföldi állampolgárokra vonatkozó adatok hiányosságai mellett a migrációs elemzések szempontjából még nagyobb problémát jelent, hogy a **kivándorlókról egyáltalán nem rendelkezünk megbízható hazai adatokkal**: nemcsak a különböző jellemzőik, hanem pontos számuk sem ismert.

A migrációs statisztika hiányosságai, a migrációs adatgyűjtés nehézségei nem magyar sajátosságok, az európai országok többsége szembesül ezekkel, amellett, hogy számos jó gyakorlattal is találkozhatunk. A projekt keretében a magyar mellett a többi SEEMIG partnerország migrációs adatrendszerének áttekintése és kritikai értékelése is elkészült. Ezek a főbb adatforrások erősségei és hiányosságai mellett az adatok elérhetőségét, megbízhatóságát és összehasonlíthatóságát is feltárják. A délkelet-európai migrációs adatrendszereket összehasonlító tanulmány remélhetőleg a hazai migrációs statisztikai rendszer számára is szolgáltat követendő példát.

Gödri Irén

*2010-ig a KSH a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat külföldi munkavállalók regiszteréből is kapott összesített adatokat a munkavállalási engedéllyel rendelkező külföldiekről.

Adatrendszerek fejlesztése

Adatrendszerek kritikai szemléletű leírása

Nyolc országtanulmány, amely bemutatja, hogyan zajlik a migrációval kapcsolatos adatok gyűjtése és feldolgozása.

Délkelet-európai tanulmány

Összehasonlító tanulmány, amely javaslatokat fog tartalmazni a délkelet-európai adatrendszerek fejlesztésére vonatkozóan.

Délkelet-európai adatbázis

Online adatbázis a régió migrációs, munkaerő-piaci és emberi tőke folyamatairól.

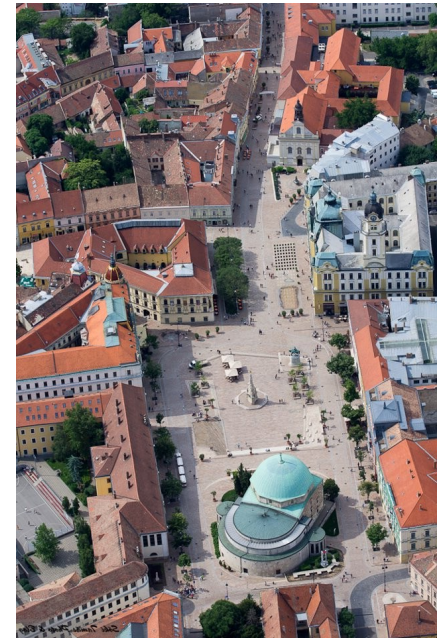

Migráció Pécsre, migráció Pécsről

A közel 150 000 fős lakosságot számláló Pécs Magyarország ötödik legnagyobb településeként hasonló társadalmi változásokon ment keresztül, mint az ország déli és keleti részén elhelyezkedő többi nagyváros. A gazdasági növekedés elmaradt attól a szinttől, ami az ország középső és északnyugati részén megfigyelhető volt. A brain drain-ként (agyelszívás) néven ismertté vált jelenség Pécs régiójában is egyre érzékelhetőbbé vált: egy több magasabb státuszú család költözött fejlettebb településekre az országon belül, vagy átlépve az országhatárokat. A magasan képzett, jólsituált családok elvándorlása mellett Pécssett is érzékelhető váltak a szuburbanizációs folyamatok – Budapest után Pécs rendelkezik a legnagyobb agglomerációval. A nagymértékű elvándorlás hívta életre azt a helyi kezdeményezést, amely egy online felületen próbálja kutatni, milyen motivációi vannak a Pécsről elvándorló, túlnyomórészt értelmiségi rétegnek. Az első magyarországi egyetem 1367-es megalapítása óta Pécs hétköznapjait ma is meghatározza az a jelenleg 30 000 hallgató, aki az egyetem különböző karain folytatja felsőfokú tanulmányait. A külföldi hallgatók Pécsre csábítása az egyetem kifejezett stratégiai céljai között szerepel, és a 2001 óta működő adminisztratív adatbázis a helyi migrá-

ciós statisztika egyik fontos forrása. Az adatbázisból a külföldi hallgatók évről-évre növekedést mutató száma mellett (ld. ábra) jól látszik az is, hogy az elsősorban kelet-és közép európai profil (lengyel, romániai és cseh diákok többsége) mára vegyesebb képet mutat. Az Európai Unióra jellemző oktatási migrációs trendek (német, norvég, horvát diákok) mellett egyre több hallgató érkezik Iránból, Kínából, Koreából, az Egyesült Államokból és Japánból. Ez a brain gain természetesen leginkább ideiglenesnek tekinthető, hiszen a helyi gazdaság alig tud munkalehetőséget kínálni a frissdiplomás külföldieknek. 2010-ben Pécs viselte az Európa Kulturális Fővárosa címet, aminek kapcsán számos infrastrukturális beruházás megvalósult ugyan, mégsem hozott kiemelkedő kulturális és gazdasági fejlődést, amit sokan reméltek. A 2030-ig szóló városfejlesztési stratégia kialakítása jelenleg zajlik, és a SEEMIG projekt számos ponton segíteni fogja majd a folyamatot: a migráció-történelmi elemzés, az előrejelzések, valamint a migrációs adatrendszerekkel kapcsolatos képzések és kerekasztal-beszélgetések mind segíteni fogják, hogy az összes jelentős partner bevonásával valóban tényeken alapuló városfejlesztési stratégia szülessen.

Füzér Katalin

A fotót készítette: Sóki Tamás

A www.elprojekt.hu oldalon a Pécsről elvándorlók motivációit kutatják: miért hagyta el a várost, az országot, és minek kellene változnia ahhoz, hogy visszatérjenek.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata a SEEMIG egyik helyi, önkormányzati szintű partnere. Az önkormányzati partnereknek azért is van kiemelt szerepük, mer tők képviselik a helyi szintű döntéshozók és adatfelhasználók sajátos szempontjait, igényeit a projektben.

Pongrácz Judit a Pécsi Önkormányzat SEEMIG projekt-menedzsere, a hivatal társadalmi kapcsolatokért felelős munkatársa.

Füzér Katalin szociológus, a Pécsi Egyetem oktatója szakértőként vesz részt a SEEMIG projektben.

A hivatal további munkatársai, akik a SEEMIG munkájában részt vesznek:

Tiszai Ágnes projektmenedzser-helyettes, a Polgármesteri Hivatal külkapcsolatokért felelős munkatársa.

Marton Melinda a Pécsi Egyetem tudományos segédmunkatársa, szakértői asszisztens.

Dr. Rózsás Péter a Pécs-SEEMIG jogi és pénzügyi szakértője, a Polgármesteri Hivatal jogi tanácsadója.

www.ph.pecs.hu

A Pécsi Egyetem 2001. óta használja az Egységes Tanulmányi Rendszert (ETR), amely a migrációs statisztika egyik fontos adatforrása. Az egyetem adminisztratív rendszerében a magyar egyetemi hallgatók mellett megjelenik az összes olyan külföldi hallgató, aki akár hosszú távú céllal (diploma megszerzése) akár rövid távon (cserediák, Erasmus ösztöndíj) folytat tanulmányokat az egyetemen.

állampolgárság	fő (2011, ETR)
német	923
román	120
norvég	295
szerb	73
iráni	198
kínai	50
horvát	108
ukrán	29
svéd	84
koreai	117
lengyel	67
szlovák	79
francia	65
görög	40
amerikai (Egyesült Államok)	55
japán	51
összes regisztrált külföldi hallgató	3118

RECENZÍÓ Böröcz József: Regimes of Remittance Dependency: Global Structures and Trajectories of the Former Soviet 'Bloc'

A SEEMIG Pozsonyban, a Comenius Egyetemen rendezett nyitókonferenciáján, 2012. szeptember 19-én bemutatott átfogó tanulmányában Böröcz József szociológus arra keres empirián nyugvó magyarázatot, hogy az egykori államszocialista országok globális helyzetének változása hogyan függ össze a migráns hazautalásoknak (*remittances*) a nemzeti jövedelemben betöltött részarányának változásával. Az IBRD és Angus Maddison adatbázisait használva Böröcz olyan fejlődési utakat ír le, amelyekben a migránsok által külföldről hazaküldött pénzmenyiség alakulása a volt szocialista országok függő pozícióiban történő világgazdasági integrációjának indikátoraként szolgál. Délkelet-Európa poszt-szocialista országai a 90-es évek közepén a világon a legkevésbé hazautalás-függők között voltak, kivéve a felbomló és nagyszámú mig-

ránst küldő volt Jugoszlávia utódállamait. Egy évtized alatt azonban ez a kép drámaian megváltozott. 2005-re Szlovénia kivételével a régió minden országa a regressziós egyenesre vagy afölé mozdult. Különösképpen Románia, Bulgária és Szlovákia került a migránsok által hazautalt pénztől erősen függő helyzetbe, de Magyarország is mérsékelten hazautalás-függővé vált. A függő integráció érdekes jellegzetessége az, hogy ez az általános trend az egyes országok jövedelmi szintjétől látszólag függetlenül alakult ki. Amennyiben a „függőség” fogalmát úgy értelmezzük, mint egy olyan kapcsolatot, ahol az egyik ország vagy régió számára fontosabb a vele kapcsolatban álló másik, mint fordítva, akkor kijelenthetjük, hogy akármilyen (GDP-ben mért) gazdasági teljesítményt nyújtottak Délkelet-Európa országai a rendszerváltások óta, a világgazdasági integrációjuk növelte a függőségük szintjét.

A recenziót írta: Soltész Béla

Böröcz József szociológus, a New Jersey állambeli Rutgers University tanára, a Princeton University-n működő Center for Migration and Development külső tagja.

Válogatott írásai a <http://globalsocialchange.blogspot.com> blogon, illetve a <http://borocz.net> honlapon érhetők el.

NetWork: Az Artemisszió Alapítvány integrációs programja

Az Artemisszió Alapítvány 1998 óta végzi munkáját különböző szociálisan hátrányos helyzetű és kulturális háttérük miatt diszkriminált egyének integrációját segítve, a közöttük megszülető párbeszéd, együttműködés elősegítésével. A NetWork Integrációs Program harmadik éve működik, célja a Magyarországon élő bevándorlók társadalmi, illetve munkaerő-piaci beilleszkedésének támogatása. A program rugalmas, egyénre szabott stratégiát kínál a résztvevő migránsok számára. A programban résztvevő migránsok kompetenciáit és a számukra lehetséges fejlődési irányokat részletes interjú során tárjuk fel. A program egyik célja a hazai környezethez való mélyebb kapcsolódás: ehhez elsősorban az önkéntesek bevonásával megvalósuló mentorprogram, a

magyar nyelvtanítás, személyes mentorálás, és az interkulturális hangú közösségi programok járulnak hozzá. A másik fókusz a munkaerőpiacra való belépésen van: ezt egyéni tanácsadás és készségfejlesztő képzés, szakmai gyakorlat program és beiskolázás segíti. Igény szerint akár jogi- és pszichológiai tanácsadásban is részesülhetnek a program szereplői. A projekt sajátossága, hogy a migránsok bevonása mellett a többségi társadalom szereplői is, önkéntes mentorként, tanárként, aktív formálói a programnak. A migránsok pedig, akik szintén alakítói a közösségi programoknak, lehetőséget nyernek a megmutatkozásra, közösségi szerep betöltésére, a tevékenységek alakítására. Ez a migránsok esetében a kirekesztettség, kívülállás, tehetetlenség érzését képes feloldani, ami hozzájárul ahhoz, hogy a ké-

sőbbiekben, saját életükben is aktívabb szerepet vállaljanak. A programban részt vevő önkéntesek – éves szinten körülbelül 40 fő önkéntes dolgozik 35 fő migráns mellett – szintén olyan tudásra, készségekre, képességekre tudnak szert tenni, amit a program lezárása után kamatoztatni tudnak. A projekt az Európai Unió Európai Integrációs Alapjának támogatásával valósul meg.

„Legjobb Projekt-Menedzsment Struktúra” – A HBH Euroconsulting bemutatása

(balról jobbra) Borbála, Gábor and Emőke

Miért kapta meg a SEEMIG a „Legjobb Projekt-Menedzsment Struktúra” Díjat?

Megtisztelő lett volna egy ilyen díjat átvenni, de nem teljesen ez a helyzet. Pontosabb, ha úgy fogalmazunk, hogy a SEEMIG projektre kidolgozott Menedzsment Kézikönyvet a South-East Europe Programme lebonyolító szervezete (SEE JTS) egy most induló SEE projekt rendelkezésére bocsájtotta, mint követhető, követendő jó példát. Mivel cégünk több mint 20 éve nyújt különböző szolgáltatásokat (pályázatírás, lebonyolítás segítése) EU-s támogatásból megvalósuló projektek részére, nagy tudásanyag és sok-sok tapasztalat halmozódott fel mind a pályázatok megtervezése, mind a sikeres lebonyolítás terén. Büszkék vagyunk arra, hogy ezt a tapasztalatot a SEE JTS is elismerte azzal, hogy az általunk kidolgozott dokumentumot egy kevésbé tapasztalt projektnek ajánlasként átnyújtotta.

Milyen szerepe van a HBH Euroconsulting-nak a SEEMIG-en belül?

A HitesyBartuczHollai Euroconsulting a SEEMIG partnerséget vezető KSH részére nyújt teljeskörű tanácsadói szolgáltatást a projekt szakmai és pénzügyi lebonyolításához, egészen a 2014-es projektzárásig.

Kik alkotják a tanácsadói csapatot?

Zács Emőke pénzügyi és számviteli főiskolai végzettségét leginkább költségvetések összeállításában, pénzügyi tervezés és elemzés során tudja kamatoztatni. Bodzsár Borbála – közgazdász, Európa-szakértő – stratégiai tanácsokkal segíti a SEEMIG-et, és a szakmai program megvalósítását követi. Tóth Gábor – szociológus Európa-tanulmányok és vállalkozásfejlesztés szakiránnyal – a pénzügyek embere, a költségvetést és a pénzügyi tervezést felügyeli.

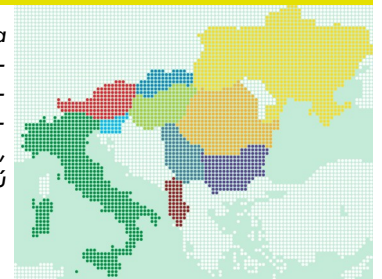
Duna Projekt lett a SEEMIG

A németországi Fekete-erdő térségétől a Fekete-tengerig húzódó Duna közel 20 millió ember életére van közvetlen hatással. Az Európai Bizottság 2010-es javaslatára az Európa Tanács 2011-ben fogadta el a Duna Régió Stratégiát, amely a folyó mellett fekvő 14 ország részvételével született meg, hogy a segítse a régiót érintő ökológiai, közlekedési és társadalmi-gazdasági kérdésekben született döntések, a megvalósuló beruházások, fejlesztések összehangolását. Hasonló stratégiával a Balti-tenger térsége is rendelkezik már, az ott megvalósuló pozitív példák ösztönözték a Duna Stratégia kialakítását. A Stratégia tizenegy kiemelt témára fókuszál: belvízi hajóutak; vasúti, közúti és légi közlekedés, a fenntartható energia használatának ösztönzése, a kultúra és az idegenforgalom előmozdítása, a vizek minőségének helyreállítása és megőrzése, a környezeti kockázatok kezelése, tudásalapú társadalom kialakítása, a vállalkozások versenyképességének támogatása, az emberi erőforrásba és képességekbe való befektetés, az intézményrendszer kibővítése és az intézményi együttműködés megerősítése, a biztonság javítása. 2012. év végén a SEEMIG is elnyerte a Duna projekt címet és ezzel az Emberi erőforrásba és képességekbe való befektetés (People and skills) prioritás keretében megvalósuló projektek, kezdeményezések eredményeihez járul hozzá.

www.danube-region.eu
www.dunaregiostrategia.kormany.hu

A SEEMIG a South East Europe Programme stratégiai projektje, amelynek célja Délkelet-Európa hosszabb távú migrációs, humán erőforrás és demográfiai folyamatainak és hatásuknak a vizsgálata a munkaerőpiac, valamint a nemzeti és regionális gazdaságok szempontjából. A SEEMIG széleskörű partnerségre épít. A közreműködő partnerek köre kiterjed a kutatóintézetekre, egyetemekre, statisztikai hivatalokra, valamint helyi önkormányzatokra nyolc országból (Ausztria, Bulgária, Magyarország, Olaszország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia), és megfigyelő státuszú partnerekre további három országból (Albánia, Grúzia, Ukrajna).

A projekt az Európai Unió és a Magyar Köztársaság társfinanszírozásával valósul meg.

IMPRESSZUM

KSH Népességtudományi Kutató Intézet
H-1024 Budapest, Buday László utca 1-3.
Tel.: +36 1 345 6593
E-mail: info@seemig.eu

További információért kérjük, látogasson el honlapunkra:
www.seemig.eu

Az itt közölt tartalom a szerzők véleményét tükrözi és a South East Europe Programme nem felel a kiadványban szereplő információk bármilyen további felhasználásáért.